

PELS RIJCKEN

Notitie

voor Provincie Noord-Brabant
van Pels Rijcken
datum 14 mei 2024
inzake Advies Duurzame Polder
zaaknr 11022153

---

1 Inleiding

- 1.1 De gemeenten 's-Hertogenbosch en Oss zijn bezig met de voorbereiding van de besluitvorming over de realisatie van windturbines in de zogenoemde Duurzame Polder. De gemeenten stellen een programma op voor de Duurzame Polder. Het programma bevat een voorkeursalternatief voor de inrichting van de Duurzame Polder.
- 1.2 Ten behoeve van dit programma is een plan-MER opgesteld. In het plan-MER wordt op een aantal plaatsen verwezen naar bestuurlijke besluitvorming, waaruit blijkt dat:
- de minimale afstand van de windturbines tot aan de bebouwde kom in 's-Hertogenbosch 1 km betreft;
  - de minimale afstand van de windturbines tot aan de bebouwde kom in Oss 2 km betreft.
- 1.3 U heeft ons verzocht om advies over de volgende vraag:
- "Is het juridisch houdbaar dat in het plan-MER door beide gemeenten een verschillende afstandsreservering wordt gehanteerd (1 km resp. 2 km)?"
- 1.4 In deze notitie wordt antwoord gegeven op deze vraag. Eerst staan wij stil bij de alternatieven uit het plan-MER. Dan komt de keuze voor het voorkeursalternatief aan bod. Tot slot gaan wij kort in op de relevantie van het Ontwerpbesluit windturbines leefomgeving.

2 Afweging alternatieven in een plan-MER

- 2.1 In een plan-MER moeten de redelijke alternatieven beschreven en beoordeeld worden (zie: artikel 11.3 Omgevingsbesluit (Ob)). Blijkens de rechtspraak kan daarbij rekening worden gehouden met het doel en de geografische werking van het plan of programma

(zie: AbRvS 8 februari 2012, ECLI:NL:RVS:2012:BV3215, r.o. 2.22.6 en 2.22.7). Dat lichten wij toe aan de hand van twee voorbeelden.

- 2.2 Het eerste voorbeeld betreft de uitspraak van de Afdeling over Windenergie A16 (AbRvS 22 juli 2020, ECLI:NL:RVS:2020:1769). De Afdeling oordeelde dat – gelet op het doel van het plan-MER – niet kan worden gezegd dat er buiten de zone van 1 km van de A16 redelijkerwijs in aanmerking te nemen alternatieven zijn. Provinciale staten waren daarom niet gehouden om alternatieve locaties buiten de zone van 1 km van de A16 in beschouwing te nemen. Zo’n zelfde geografische afbakening van de redelijkerwijs in beschouwing te nemen alternatieven is terug te vinden in de uitspraak over Windpark Greenport Venlo (AbRvS 18 december 2019, ECLI:NL:RVS:2019:4210). Het plan-MER voor Windpark Greenport Venlo had onder meer als doel de realisatie van windturbines binnen het zoekgebied uit de structuurvisie Klavertje 4-gebied. Uitgaande van dat doel oordeelt de Afdeling ook hier dat provinciale staten niet gehouden waren om alternatieve locaties voor het Klavertje-4 gebied in beschouwing te nemen.
- 2.3 De rechtspraak laat dus zien dat het onderzoek naar alternatieven in een plan-MER mag uitgaan van een bepaalde doelstelling en een geografische afbakening van het gebied. Daarbij kan ook worden gedacht aan het hanteren van een bepaalde afstand tot aan de bebouwde kom.
- 2.4 De variant Basis in het plan-MER voor de Duurzame Polder onderzoekt plaatsingszones die rekening houden met de besluiten van de gemeenteraden van 's-Hertogenbosch en Oss om een minimale afstand aan te houden van 1 resp. 2 km tot aan de bebouwde kom. Wat in het plan-MER voor de Duurzame Polder echter opvalt, is dat de zone van 1 resp. 2 km niet als hard doel of geografische afbakening geldt. Integendeel, het plan-MER onderzoekt verschillende varianten binnen 1 resp. 2 km van de bebouwde kom (zie bijvoorbeeld de varianten Geluid, Landschap, Natuur en Restruijnte).

5.1.2.i en 5.2.1

3 De keuze voor het voorkeursalternatief

3.1

5.1.2.i en 5.2.1

5.1.2.i en 5.2.1

Wij verwijzen naar

de volgende passages uit het plan-MER:

“Het VKA kent verschillende lagen:

1. de uiterste grenzen van het zoekgebied. Hiervoor worden zoveel mogelijk de logische landschappelijke lijnen zoals wegen en de hoogspanningslijn toegepast, omdat deze vanaf het maaiveld duidelijk herkenbaar en te beleven zijn. Het uitgangspunt hierbij is minimaal 1 km vanaf de kernen in de beide gemeenten en het zoveel als mogelijk respecteren van een minimale afstand van 2 km tot kernen in Oss”.

“Het uitgangspunt voor het VKA is plaatsing van windturbines binnen het zoekgebied. Daarbij wordt in eerste instantie gekeken naar het gebied dat op 2 km afstand ligt van de kernen in Oss. Indien de doelstelling voor energieopwekking in de gemeente Oss niet behaald kan worden binnen het zoekgebied van het VKA, kan het gebied ten noordoosten hiervan beschouwd worden als extra zoekgebied, zie afbeelding 0.7.”

Zie: blz. 20 en 253-255 van het plan-MER.

De afstandsreserveringen worden ook in het document “Ontwerptoelichting VKA – Duurzame Polder” genoemd als leidende principes voor het VKA.

3.2

5.2.1

3.3

Artikel 11.4, lid 2, onder b, Ob bepaalt dat het programma in ieder geval een samenvatting bevat van de redenen om te kiezen voor het vastgestelde plan of programma, waarbij in ieder geval de in het plan-MER beschreven alternatieven worden betrokken.

5.1.2.i en 5.2.1

5.1.2.i en 5.2.1

3.4

5.1.2.i en 5.2.1

¹ Zie M.A.A. Soppe “Hoofdpijnen regelgeving inzake milieueffectrapportage”, Vastgoedrecht 2013-1, pagina 12 en 13 (te raadplegen via deze [link](#)). Zie voor concrete voorbeelden uit de rechtspraak onder meer AbRvS 8 augustus 2018, ECLI:NL:RVS:2018:2672, r.o. 25.1 en 30.2, AbRvS 27 januari 2016, ECLI:NL:RVS:2016:163, r.o. 38.1 en 41-42 en AbRvS 31 oktober 2012, ECLI:NL:RVS:2012:BY1743, r.o. 12-12.4.

5.2.1

3.5

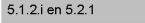

5.2.1

4 **Ontwerpbesluit windturbines leefomgeving**

4.1 In dit hoofdstuk wordt nog kort ingegaan op de verhouding tussen het Ontwerpbesluit windturbines leefomgeving en de gemeentelijke afstandsreserveringen van 1 resp. 2 km. De geplande inwerkingtreding van het Ontwerpbesluit windturbines leefomgeving is op 1 juli 2025. Tot deze datum is het voor gemeenten mogelijk om lokale normen te stellen voor windturbines (zie o.a. AbRvS 12 april 2023, ECLI:NL:RVS:2023:1433).

4.2 In het plan-MER is rekening gehouden met dit Ontwerpbesluit, omdat de gemeentelijke omgevingsvergunningen mogelijk na inwerkingtreding van het Ontwerpbesluit worden verleend.

4.3 In artikel 5.162d van het Ontwerpbesluit is bepaald dat in een omgevingsplan een afstand van ten minste twee keer de tiphoogte van de windturbine in acht wordt genomen tussen een windturbine en een windturbinegevoelig gebouw.

5.1.2.i en 5.2.1

5 **Conclusie**

5.1

5.1.2.i en 5.2.1

5.1.2.i en 5.2.1

5.2

5.1.2.i en 5.2.1